

predlagala premestitev g. Hansekoviča. Res pa je prišla pritožba od strani nekega kineta, ki se ni s šolnino na čistem. Zaslisan je bil tudi tukajšnji polit. šol. ogleda gosp. Anton Kukovič, ki zagovarja premestitev g. Hansekoviča le zato, ker nadučitelj toženega ne more trpeti, in resnični in edini vzrok te lažne vloge je želja g. Škofleka, da bi bil g. Hansekovič odstranjen in bi prišel na to mesto njegov razvajen in malopridni sin Franc Škoflek, da bi bila tako vsem pomankljivo tukajšnje šole posajena še krona.

Št. Jurij pri Rifniku, dne 2. februarja 1869.

VSEM POVERJENIKOM PODMLADKA JADRANSKE STRAŽE

Sekcija PJS za dravsko banovino v Ljubljani sporoča vsem cenjenim Poverjenikom PJS in šol. upraviteljem, da je ljubljanski Oblastni odbor JS izdal Ribičičevo knjigo »Barka zaplaval...«, na katero je opozoril naš list že v prejšnji številki. Ime našega mladinskega pisatelja nam je že porok, da je delo odlično. Zivahno in šaljivo Ribičičevo besedo pojasnjuje 58 ilustracij, kar vrednost knjige še večja. Redke so slovenske knjige, ki bi na 120 straneh prinesle toliko slik.

Knjiga je bila izdana iz resnične potrebe po pomorskem čitju v našem jeziku. Tako vzgojitelj kot učence bosta z njo mnogo pridobila. Odkriva nam lepote in posebnosti naših krajev, ki jih običajne potopisne knjige opuščajo.

Cena v vsakem oziru odlično opremljeni knjigi znaša 15 din in ne, kot je bilo zadnjič pomotoma omenjeno, 12 din. Za podmladke pa cena v resnici zraste le za 25 par, ker jim dovoljuje Oblastni odbor 25% popust. S tem popustom se delovnim podmladkom lahko znatno zveča potna blagajna. Tudi Krajevnim odborom in Poverjenikom JS dovoljuje Oblastni odbor isti popust. Poština se računa posebej, zato priporočamo, da se naroči več izvodov skupaj. Sekcija PJS bo izdala o tem tudi v bližnjih dneh posebno okrožnico.

Ker je ta knjiga kot nalašč primerno božično darilo, naj bi bratski podmladki pridno segali po njej in jo razpečavali. Mislite na šolske, šolarske in druge knjižnice! Ev. čisti dohodek od knjige gre v mladinski sklad za podmladek, za njegove izlete in letovanja na morju ter slednjic za njegov dom. Naročila naj se naslavljaajo na Oblastni odbor JS v Ljubljani, Tyrševa cesta 1a/IV.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— I O praktičnih učiteljskih izpitih piše »Slovenec« 8. XII.: Pri izpitih pade približno ena tretjina, med temi tudi taki, ki imajo od nadzorujočih oblastev prav dobro oceno. Izpit je v resnici gola ponovitve mature in je kar čudno, da se imenuje »praktični«! Izpit v sedanji obliki je škodljiv našemu šolstvu in je boljše, da ga odpravijo. Sploh je naša šolska uprava potrebna korenite reforme.

— I Na sarajevski srednji tehnični šoli je izbruhnil štrajk. Dijaki so zasedli šol. poslopje in so se v njem zabarikadirali. (»Jutro« 5. XII.)

— I Unija za zaščito dece je zborovala v Beogradu. Ugotovilo se je, da so fondi revni in da bo treba iskati drugih virov. V Jugoslaviji je nad 34.000 milijonarjev. Če bi vsak od teh plačal letno 75.000 din socialnega davka, je vprašanje otroške zaščite rešeno. Po statistiki je v Jugoslaviji 6 milijonov otrok. To je cela država malih bitij, mimo katere ne smemo. Če je pasivnost v vsakem drugem primeru prestop, je tu zločin. Število rojstev otrok je v Jugoslaviji ogromno, število smrtnih primerov je grozno. (»Jutro« od 8. XII.)

— I Ob 35 letnici naše gluhošolnice v Ljubljani so privedli prvič v naši državi gluhošolci dobro uspelo predstavo. Iz poročila, ki je izšlo ob tej priliki v »Sl. Narodu« od

— Pedagoško društvo v Ljubljani priredi drugo javno predavanje v soboto, 12. decembra, ob 18. uri zvečer v mineraloški predavalnici univerze v Ljubljani. Predava g. profesor dr. Gogala Stanko o smislu sodobnih pedagoških prizadevanj. Člani in prijatelji društva iskreno valjeni!

*S klobukom dobrim in poceni,
prehlad odvrneš zdaj pozimi.
Bogataj v bogati izburi svoji,
ustreže vsaki želji Tvoji.*

MIRKO BOGATAJ trgovina klobukov
Ljubljana / Stari trg 14

— Šol. upravitelj Fran Korbar v Št. Petru na Medvedjem selu se poslavlja. Med ravno kar upokojenimi šolskimi upravitelji je tudi dolgoletni, zaslužni šol. upravitelj v Št. Petru na Medvedjem selu Fran Korbar. Prišel je tja leta 1908. ter se ves posvetil šoli. Biti točen in vreden v vseh ozirih, mu je bila natura, zato je bila njegova šola res vzor podeželske osnovne šole. 28 let je bil na tem mestu, spoznal ljudi in prilike ter svetoval in pomagal vsakomur, ki je prišel k njemu v kakršnikoli nevolji. Doma je s Posavja, rojen je leta 1878. na Vidmu pri Krškem, služboval je v Vuhredu, Lehnju, Kungoti in Sv. Primožu nad Vučenicom, preden je prišel na to zadnje službeno mesto. V zadnjih letih ga preganja težka usoda: umrl mu je sin — edinec, ko je postal že šolski upravitelj v Dramljah ter zapustil vdovo z dvema otročkoma, nato mu je umrla največ od žalosti za sinom tudi žena, ostala so mu še tri dekleta, katerih ena mu sedaj gospodinja, dve pa sta dovršili učiteljstvo, ena je nastavljen v Kozjem, druga pa čaka doma na nastavev. Moža, ki mu je bil vedno pri srcu le dobrobit domače občine, ki ni poznal ničesar razen svoje službe, se je tako poslovil od šole. Preselil se je sicer iz šolskega poslopa, a ostal je v občini, kjer je živel in deloval, kjer je sedaj tudi njegov dom. Naj mu bo na večer življenja usoda bolj naklonjena kakor mu je bila doslej, predvsem pa se naj zaveda spoštovanja in ljubezni, ki jo imajo do njega njegovi številni učenci in sploh vsi, ki ga poznajo.

kolkovano vlogo na sresko načelstvo, ki mu obrazložite svoj položaj in prosite, da se številu Vaših ur zniža po določbi zakona. Uverjeni smo, da boste uspeli.

Mladinska matica

— mm V tisku je 3. številka »Našega roda« z naslednjo vsebino: Ksaver Meško: Naši dnevi beže. Oskar Hudales: Ubežnik. Davorin Kavljien: Doli v Bosni zlati. Joža Herfort: Mik. Fran Ločnikar: Marija ziblje Jezusa. Dr. Robert Hlavaty: Naši zobje. Ksaver Meško: Marija in razbojnika. Josip Ribičič: Božiček. Utva: Angeli trije. * * * Botra zima je prišla. — Kolač. — Dogodivščina Pepčka roko delčka. — Laž in njen sin. — Doma in po svetu. — Viktor Pirnat: Rodil se je odrešenik. Marijo smo nosili. — Vlado Klemenčič: Kinet je napadejo grad. — O naši obleki. — Smučarsko življenje in vedenje. — Drobne zanimivosti. Za male gospodinjice. Mladina piše. — Pri ilustrativnem delu sodelujejo: Tratinikova, Pirnat, Maksim in Oskar Gaspari, Sl. Pengov, Ks. Prunkova in drugi.

— mm Zaradi božičnih praznikov izide 3. številka »Našega roda« nekaj dni prej kot navadno in sicer že v ponedeljek 14. t. m. Poverjeniki so naprošeni, da pošljejo čimprej naročnino.

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

NAS PREDSEDNIK JE UMRL.

Naš predsednik, veliki slovenski skladatelj, največji mojster zborovske pesmi, iskatelj pravega slovenskega izraza nas je 6. t. m. za vedno zapustil. Umrl je omenjenega dne ob ¼ 6 v ljubljanski splošni bolnici. Deputacija UPZ in odposlanstvo sekcije je užaloščeni vdovi izrazilo sožalje v imenu UPZ in učiteljstva. Na zadnji poti smo rajnika spremlili tja k Sv. Križu 8. decembra. Ob grobu se

Stanovska organizacija JUU

Iz izvršnega odbora

— iz Gospodinu Ivanu Dimniku, predsedniku JUU, Beograd. Mionica, 5 XII. — Učiteljstvo sreskog učiteljskog društva za srez kolubarski u Mionici, skupljeno na svome zboru, izjavlja puno poverenje Centralnoj upravi JUU u Beogradu, pohvaljuje njen rad na glavnoj skupštini u Novom Sadu, pozivajući je da ustraje i u buduće radi na staleškoj liniji, za slobodnu učiteljsku svest i nezavisnost a na korist škole i naroda. Uprava.

— iz Izvršnom odboru JUU, Beograd. Sarajevo, 6 XII. — Učitelji sreza sarajevskog sa prve osnivačke skupštine pozdravljaju svoga predsednika i ceo Izvršni odbor solidarišući se sa vašim radom. Uprava.

— iz Predsedniku Jugoslovenskog učiteljskog udruženja Beograd. — Višegrad, 6 XII. Uvek spremni pomoći Izvršni odbor u časnoj borbi za učiteljska prava i staleške interese šaljemo drugarski pozdrav sa godišnje skupštine učitelja sreza višegradskega. Uprava.

— iz Gospodinu Ivanu Dimniku, predsedniku JUU — Beograd. — Petrinja, 28 XI. — Učiteljstvo sreza petrinjskoga sa današnje svoje skupštine šalje Vama i Izvršnom odboru izraze punog poverenja odobravajući stav i rad glavne skupštine u Novom Sadu — sa željom da istrajete na delikatnom poslu za štite štaleških i školskih interesa. — Uprava.

— iz Ivanu Dimniku, predsedniku jugoslovenskog učiteljskog udruženja — Beograd. — Cetinje, 29 XI. — Učiteljstvo sreza cetinjskog okupljeno na skupštini izabralo je novu upravu po novim statutima. Skupština odobrava Vaš rad i osuđuje svaki pokušaj cijepanja naših redova pa Vas toplo pozdravlja sa željom da istrajete u borbi za naša staleška prava. — Uprava.

— iz Ivanu Dimniku, predsedniku jugoslovenskog učiteljskog udruženja — Beograd. — Kastav, 28 XI. — Učitelji sreza kastavskoga sa svoje jesenske skupštine pozdravljaju Vas kao odličnog pobornika učiteljske svijesti i demokratskih načela sa željom da ustrajete u borbi za naše staleške interese i da Vaša nastojanja za školu, prosvetu i učiteljski stalež urode dobrim plodom. — Uprava.

— iz Dimnik, predsednik učiteljskog udruženja — Beograd. — Dubrovnik, 2 XII. — Učitelji sreza dubrovačkoga sa svoje skupštine 28 novembra pozdravljaju Vas i odobravaju Vaš rad i želi da istrajete u borbi do potpune pobjede učiteljske autonomije i slobode. — Uprava.

— iz Ivan Dimnik — Beograd, Kralja Milutina 66. — Zagreb, 28 XI. — Novoizabrani predsednik pozdravlja Tebe i cijeli Izvršni odbor. — Uprava.

— iz Ivanu Dimniku, predsedniku Jugoslovenskog učiteljskog udruženja — Beograd. — Subotica, 4 XII. — Pozdravljajući predsedništvo kao legalnog stegonošu štaleških i narodnoškolskih stremjenja jugoslovenskog učiteljstva učitelji sreskog društva u Subotici sa svoje redovne godišnje skupštine računaju na mudrost i takt svih najviših predstavnika štaleške centrale verujući da će unatoč svih poteškoća učiteljska pravda i istina zasnovana na nepokolebivoj svesti i solidarnosti učiteljske vojske, izvojevati svoj trijumf na sreću i

je poslovil od našega predsednika tov. Drago Šupančič. Okrnjen zbor UPZ mu je zapel na grobu njegovo »V snegu«.

PRELOŽITEV TEČAJA.

Tečaj, ki je bil sklican 4. januarja, smo bili primorani preložiti na 2. januarja po novem letu. 4. januarja se bo vršil komemorativni večer za našim rajnim predsednikom Emilom Adamičem, na katerem bo razen UPZ nastopil pevski zbor Glasbene Matice in Slovenski vokalni kvintet. K sodelovanju na tem večeru vabimo vse pevce, ki so študirali Adamičeve »Tri duhovne pesmi« in »Vragovo nevesto«, čeprav niso več člani UPZ. Ne pozabite prinesiti s seboj koncertne obleke.

— p V ljubljanski bolnici leži na I. oddelku dolgoletna članica UPZ tov. Zora Rugljeva. Želimo ji skorajšnje okrevanje.

Šolski radio

— r XII. teden. Torek, 15. decembra bo predaval g. Vinko Möderndorfer: »Božič in Novo leto v verovanju slovenskega ljudstva.« II.—III.

Razpored:

1. Zgodovinski odlomki o pokristjanjenju Slovencev.
2. Krščanski prazniki v nadomestilo poganskih.
3. Sv. Lucija, dvanajstero noči, tepežkanje, Perhta, Božič, Novo leto.
4. Sodelavci pri nabiranju tega gradiva.

Petek, 18. decembra bo podal g. Miroslav Zor dialog: Premog — pogled v davnino. II.—III.

Razpored:

1. Vrste premoga in šote in njih vrednost za kurjavo.
2. Ljubljansko barje in šota, ogljenitev.
3. Bežen pogled na geološke dobe.
4. Terciarni gozdovi in rjavi premog; karbonska doba in črni premog.
5. Sončna toplota v vrečah.

— r V kmetijskem radiu bo predaval v nedeljo, 13. decembra ob 17. uri g. Anton Flego: Smotreno sadjarstvo.

radost šole i učitelja a time i za sigurnu budućnost i napredak vaskolikog jedinstvenog jugoslovenskog rada. — Predsednik Rada Lungulov.

Iz sekcije

— s Zbrani na letni skupščini JUU za srez Krško izrekamo centralnemu odboru in sekciji za dravsko banovino popolno zupanje in zahvalo z željo, da vztrajate še nadalje v borbi za neodvisnost stanovske organizacije in doseg naših teženj. Posebno pa se zahvaljujemo tov. predsedniku Dimniku za njegovo požrtvovalno delo.

(Sresko društvo Krško.)

Iz društev Vabila

— JUU SRESKO DRUŠTVO V SKOFJI LOKI bo zborovalo v soboto 19. decembra s pričetkom ob 8. uri v deški šoli v Škofji Loki. Dnevni red: »Naši narodno-vzgojni problemi«, predava univ. docent in prof. dr. Stanko Gogala. Situacijsko poročilo. — Prehod iz velike abecede na malo«, praktični nastop z mladino, ki ga prikaže tov. Marija Pustotnik. Tajniško in blagajniško poročilo. Učiteljstvo in gospodarske ustanove. Predlogi in slučajnosti. — K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO ŠMARJE PRI JELŠAH bo imelo redno zborovanje v soboto, dne 19. decembra ob 10. uri v Rogški Slatini. Na sporedu je poleg običajnih točk referat tov. Sotoška o šolski administraciji in nadaljevanje debate o učiteljskem pokretu. Vsa zaostala članarina naj bo do zborovanja poravnana. K polnoštevilni udeležbi vabi — odbor. Novoimenovani in v srez premeščeni tovariši (ice) naj čimprej prijavijo svoj pristop.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO KAMNIK bo zborovalo v soboto, dne 19. decembra 1936. ob ¼ 9. uri v narodni šoli v Domžalah. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Predavanje. 3. Slučajnosti. — Polnoštevilno udeležbo pričakuje odbor.

Poročila

— JUU SRESKO DRUŠTVO V LJUTOMERU je imelo svoj občni zbor 14. novembra t. l. v Gornji Radgoni.

Navzočih 71.

Po pozdravu navzočih je tov. predsednik predstavil članstvo vladnega zastopnika, g. Pogruja. Poslovil se je od premeščenih tovarišev ter pozdravil nove.

V svojem situacijskem poročilu je očrtal tov. predsednik pot našega udruženja od časov, ko je bila organizacija privesek raznih političnih strank in režimov, — do danes, ko ima za geslo stanovsko edinstvo in nadstrankarstvo. Naše geslo je — sloga. In letošnja novosaška skupščina je bila manifestativen klic edinstva. Naše delo bodi: vzgoja značajnih, stanovsko zavernih ljudi.

Sledilo je poročilo tov. Mavriča o bano-vinski skupščini in seji predsednikov. Vtise z glavne skupščine pa je podal tov. Mikl. Poudarjal je, da je doslej potoval na skupščine z neprijetnimi občutki in se vračal z njih srdit. Iz Novega Sada pa se je s tovariši vrnil s srečo v duši.

Učiteljski pravnik

— § Odgovor N. J. Kot izpremembo glede Vaše osebne doklade je javiti samo redni mesečni dohodek Vašega moža. Ako vpliva dediščina na redni mesečni dohodek, se to javi, sicer pa ne.

— § Odgovor J. S. — P. 1. Ministrstvo prosvete je določilo z O. N. br. 56.650 z dne 22. avgusta 1935., da mora imeti oddelek na narodnih šolah z enim razredom najmanj 45 otrok, z več razredi, najmanj 40. V obeh primerih se oddelek deli, če ima več kakor 65 učencev. Na šolah z majhnimi učilnicami pa se more na utemeljen predlog sreskega šol. nadzornika ustanoviti nov oddelek tudi z manjšim številom otrok.

V Vašem primeru gre za oddelek višje narodne šole, ki ga posečajo učenci 5., 6., 7. in 8. šol. leta, skupaj 58 otrok. Po gornjih določbah je možno oddelek razdeliti, vendar le po predhodni odobritvi ministrstva prosvete. Prošnjo je treba nasloviti na bansko upravo in jo ta odstopi ministrstvu. Dokler ministrstvo vloge ne reši, se šola ne more razširiti za nov oddelek. Pri ustanavljanju novih oddelkov in vzporednic ne gre zgolj za odobritve, marveč tudi za proračunsko kritje izdatkov za novega učitelja, katero kritje mora biti zagotovljeno. Ako ni odobritve banske uprave oz. ministrstva, se ne sme noben oddelek na novo otvoriti.

Ako primanjkuje na šoli učiteljev, more odrediti šolski upravitelj združenje dveh oddelkov ali, če je to nemogoče, uvedbo pol-

dnevnega pouka. Poldnevni pouk se izvaja tako, da ima ista učna oseba en oddelek dopoldne, drugega popoldne, s primernim odmorom med dopoldanskim in popoldanskim poukom. Število tedenskih ur te učne osebe pa ne sme znašati kljub poučevanju dveh oddelkov več kakor 28. t. j. toliko, kolikor največ določa zakon o narodnih šolah v § 78./2. Zato je k takemu poučevanju prireditelj tudi druge učne osebe, ki prevzamejo telovadbo, petje, risanje, lepopis, ako še niso obremenjene z najvišje dopustnim številom 28 ur tedensko. Oseba, ki poučuje dopoldne in popoldne, je v četrtki pouka prosta.

Normativni razpis kr. banske uprave IV., No. 15.805/1, z dne 25. septembra 1936., ki odreja nadomeščanje obolelih oseb, mora veljati tudi za primere, kjer manjkajo učitelji na šoli in ne samo za nadomeščanje obolelih učiteljev.

2. Kakor je razvidno iz gornjega, pripada učitelju, ki ima poldnevni pouk, popolnoma prost četrtak.

3. Več kot 28 ur tedenskega poučevanja, ne more od učitelja nihče zahtevati.

4. Šolski upravitelj ne more zahtevati, da opravlja kdo delo poslovođe kraj. šol. odbora namesto njega. Pač pa lahko zaposli v primeru preobremenjenosti podrejeno učiteljstvo z administrativnim upraviteljskim delom.

5. Ako ste v svojih pravicah prikrašani, kot razberemo iz Vašega pisma, se obrnite ustno ali pismeno do sreskega šolskega nadzornika. V prvem primeru morate dobiti pismeno dovoljenje šol. upravitelja, v drugem pa morate odposlati uradnim potom s 5 din